

Julkaisu 3/2026

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n vuosikertomus 2025

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (LUVY)

Julkaisu 3/2026

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n vuosikertomus 2025

Hyväksyjä: Yhdistyksen hallitus

Taitto: Tiia Palm

Valokuvat: LUVY

Kansikuva: LUVYn 50-vuotisjuhlien juhlavieraat Mustion Linnalla elokuussa 2025. (Olga Yli-Hakula)

ISBN 978-952-250-316-9

ISSN 1798-2677

LUVYn verkkosivut: luvy.fi

Vesientila-sivusto: vesientila.fi

LUVY somessa:

Facebook facebook.com/vesijaymparisto

Instagram instagram.com/luvyry

Youtube youtube.com/@LUVesiYmparisto

LinkedIn linkedin.com/company/luvyry

Kuvailulehti

<i>Julkaisija</i>	Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (LUVY) PL 51, 08101 LOHJA vesi.ymparisto@luvy.fi 019 323 623 Julkaisut verkossa: luvy.fi/julkaisut	Julkaisu-aika 5/2026 Julkaisun kieli Suomi Sivuja 33
<i>Julkaisun nimi</i>	Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n vuosikertomus 2025	
<i>Julkaisusarjan nimi ja numero</i>	Julkaisu 3/2026	
<i>Tiivistelmä</i>	<p>LUVY on yhteistyöjärjestö, jonka tehtävänä on sääntöjensä mukaan edistää vesien- ja ympäristönsuojelua sekä ympäristöterveydenhuoltoa toimialueellaan Länsi-Uudellamaalla. Aatteellisen työn tukemiseksi yhdistys harjoittaa myös liiketoimintaa voittoa tavoittelematta ja koordinoi alueellisesti tärkeitä valuma-alueiden kunnostuksia. Vuonna 2025 yhdistys juhlisti monin tavoin 50-vuotista toimintaansa.</p> <p>Yhdistyksen jäsenistöön kuuluvat perinteisesti alueen kunnat, useat alueen merkittävimmistä teollisuuslaitoksista sekä merkittävä määrä pienempiä yrityksiä ja yhteisöjä. Jäsenistö tukee jäsenmaksuin yhdistyksen alueella tehtävää vesiensuojelutyötä ja tilaa myös merkittävän määrän yhdistyksessä tehtävistä tilaustutkimuksista.</p> <p>Pääverkkosivun luvy.fi lisäksi yhdistyksellä on erillinen verkkosivusto vesien tilatiedosta, vesientila.fi. Yhdistyksen jäsenistön kanssa tehtiin yhteistyötä mm. järjestämällä eri ryhmien tapaamisia ja tilaisuuksia aikaisempien vuosien tapaan. Yhdistys on aktiivisesti myös sosiaalisessa mediassa Facebookissa, Instagramissa, Youtubessa ja LinkedInissä.</p> <p>Yhdistyksemme on mukana Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto ry:n toiminnassa. Yhdistyksemme toiminnasta julkaistiin artikkeli liiton vuosittain ilmestyvässä Aquarius-lehdessä, jonka levikki on valtakunnallinen.</p> <p>Liiketoiminnan puolella seudullisesti tärkeiden vesistöjen tilan seuranta jatkettiin laajojen yhteistarkkailuiden muodossa ja aiempaan tapaan myös pistekuormittajien tilaamina yksittäisinä veloitettarkkailuina sekä kuntien ja muiden toimijoiden vapaaehtoisena seurantana.</p> <p>Tilaustutkimusten ja laboratorion palveluiden lisäksi merkittävä osa yhdistyksen toimintaa on vesien tilan parantaminen kunnostustoiminnalla. Kunnostustoiminta edellyttää erittäin vahvaa yhteistyötä kaikkien alueen toimijoiden kanssa. Yhdistyksen vesien tilan parantamistyö ryhmitellään neljän laajan valuma-alueen kattavan visiokokonaisuuden alaisuuteen. Valuma-aluekohtaisia visiokokonaisuuksia ovat Lohikalat Karjaanjokeen 2030 -vesistövisio sisältäen Hiidenveden kunnostuksen, uutena valmistellun Lohjanjärvi 2050 -vesistövision sekä Mustionjoen kunnostuksen, Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki 2030 -vesistövisio sekä Siuntionjoen latvavesipilotti, Rannikkovesivisio 2050 sekä uusimpana valmisteltu Mankinjoen vesistövisio.</p> <p>Yhdistyksen omistama LUVYLab Oy Ab jatkoi vuoden 2025 aikana toimintaansa entisessä laajuudessaan.</p>	

Sisältö

1	Yleistä	5
2	Yhdistys ja jäsenistö	7
2.1	Yhdistyksen jäsenistö vuonna 2025	7
2.2	Yhdistyksen hallinto ja kokoukset	8
2.3	Yhdistyksen visio ja strategia	9
3	Yhdistyksen henkilöstö ja toiminnan organisointi	9
4	Aatteellinen toiminta	10
4.1	Vesien- ja muun ympäristönsuojelun edistäminen	10
4.2	Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto ry.	12
4.3	Koulutus, tiedotus ja muu yhteistyö	13
4.4	Vuoden 2025 Vesien- tai Ympäristönsuojelija ja liiton ansiomerkeillä palkitut henkilöt	15
5	Tutkimus- ja liiketoiminta	16
5.1	Vesistötutkimus	16
5.2	Pohjavesitutkimus	16
5.3	Jätevesitutkimus	17
6	Vesienhoito- ja kunnostustoiminta	17
6.1	Verkostotoiminta ja sen kehittäminen	18
6.2	Alueelliset vesistövisiot	20
6.3	Lohikalat Karjaanjokeen -vesistövisio 2030	22
6.4	Rannikkovesivisio 2050	28
6.5	Mankinjoen valuma-alue	30
7	Talous	32

1 Yleistä

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (LUVY) on yhteistyöjärjestö, jonka tehtävänä on edistää vesien- ja ympäristönsuojelua sekä ympäristöterveydenhuoltoa toimialueellaan Länsi-Uudellamaalla. Aatteellisen työn tukemiseksi yhdistys harjoittaa myös liiketoimintaa voittoa tavoittelematta ja koordinoi alueellisesti tärkeitä yhteishankkeita. Yhdistyksen uusi visio ja strategia ”Mukaansatempaavaa vaikuttavaa vesiensuojelua” hyväksyttiin syksyn 2022 jäsenkokouksessa ja se on voimassa vuosina 2023–2027. Toiminnan ytimen muodosti aikaisempien vuosien tapaan vesiensuojelun edistäminen, tilaustutkimukset ja vesienhoito- ja kunnostustoiminta. Vuosi 2025 oli yhdistyksen 50. toimintavuosi. Juhlavuotta vietettiin erilaisin tapahtumin ja viestinnän keinoin ja yhdistyksen uuden toiminnanjohtajan valintaprosessi saatiin myös päätökseen loppuvuodesta 2025.

Yhdistyksen vesienhoito- ja kunnostustoiminta edellyttää vahvaa yhteistyötä niin toiminta-alueen kuntien kuin muidenkin toimijoiden kanssa. Yhteistä toimintaa johtamaan laadittiin 2023 verkostostrategia, jonka jalkauttamista jatkettiin 2025. Yhdistyksen jäsenistöön kuuluvat perinteisesti alueen kunnat, useat alueen merkittävimmistä teollisuuslaitoksista sekä merkittävä määrä pienempiä yrityksiä ja yhteisöjä. Jäsenistö tukee jäsenmaksuin yhdistyksen alueella tehtävää vesiensuojelutyötä ja tilaa myös merkittävän määrän yhdistyksessä tehtävistä tilaustutkimuksista.

Yhdistys teki kuluneena vuonna perinteiseen tapaan aatteellista työtä antamalla neuvontaa ja osallistumalla erilaisiin tilaisuuksiin järjestäjänä ja luennoitsijoina resurssiensa puitteissa. Vuoden 2025 aikana jatkettiin aktiivisesti yhdistyksen toiminnasta tiedottamista ja yhdistys julkaisikin vuoden aikana n. 50 tiedotetta ajankohtaisista asioista. Kaikki tiedotteet löytyvät LUVYn verkkosivuilta. Yhdistys julkaisee lisäksi keskimäärin joka toinen kuukausi uutiskirjeen, johon on koottu yhdistyksen keskeisimmät menneet ja tulevat asiat. Uutiskirjeet voi tilata sähköpostiin yhdistyksen verkkosivuilta.

Pääverkkosivun luvy.fi lisäksi yhdistyksellä on erillinen verkkosivusto vesien tilatiedosta, vesientila.fi. Yhdistyksen jäsenistön kanssa tehtiin yhteistyötä mm. järjestämällä eri ryhmien tapaamisia ja tilaisuuksia aikaisempien vuosien tapaan. Yhdistys on aktiivisesti myös sosiaalisessa mediassa Facebookissa, Instagramissa, Youtubessa ja LinkedInissä.

Yhdistyksemme on mukana Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto ry:n toiminnassa. Yhdistyksemme toiminnasta julkaistiin artikkeli liiton vuosittain ilmestyvässä Aquarius-lehdessä, jonka levikki on valtakunnallinen.

Liiketoiminnan puolella seudullisesti tärkeiden vesistöjen tilan seurantaa jatkettiin laajojen yhteistarkkailuiden muodossa. Seurantaa tehtiin aiempaan tapaan myös pistekuormittajien tilaamina yksittäisinä veloitettarkkailuina sekä kuntien ja muiden toimijoiden vapaaehtoisena seurantana. Alueen jätevedenpuhdistamoiden tarkkailua ja käytön neuvontaa jatkettiin asiakkaan ja yhdistyksen tiiviinä yhteistyönä. Tavoitteena oli aikaisempien vuosien tapaan auttaa käyttämään puhdistamoita vesiensuojelun kannalta mahdollisimman hyvin ja myös tutkimuksen todentaa tulokset verrattuna lupaehtoihin.

Yhdistyksen laboratorioliiketoiminta myytiin LUVYLab Oy Ab:lle vuoden 2018 lopussa ja yhdistys omistaa yhtiön osakekannan kokonaisuudessaan. Laboratorioyhtiön verkkosivut löytyvät osoitteesta luvylab.fi. Laboratorion toiminnan liikevaihto kasvoi edellisvuosta hieman ollen vuonna 2025 noin 1,6 miljoonaa € ja vuoden 2025 taloudellinen tulos oli voitollinen. Yhdistys tuotti aiempien vuosien tapaan laboratorion tarvitsemat hallinnon palvelut ja laboratorio tuotti tilaustutkimuksen tarvitsemat laboratoriotutkimukset. Yhdistyksen tilaustutkimustoiminnan ja LUVYLab Oy Ab:n johtoon palkattiin uusi liiketoimintajohtaja, joka aloitti elokuussa 2025.

Tilaustutkimusten ja laboratoriopalveluiden lisäksi merkittävä osa yhdistyksen toimintaa ovat vesien tilaa parantava kunnostustoiminta. Yhdistyksen vesien tilan parantamistyö ryhmitellään neljän visiokokonaisuuden alaisuuteen. Visiosopimuksissa on sovittu kunnostustoiminnan omarahoituksesta. Visiota eli vesien hyvää ekologista tilaa tavoitellaan hakemalla avustuksia ja muuta rahoitusta eri rahoituslähteistä mahdollisimman laajan kunnostustyön mahdollistamiseksi. Valuma-aluekohtaisia visiokokonaisuuksia ovat Lohikalat Karjaanjokeen 2030 -vesistövisio sisältäen Hiidenveden kunnostamisen, Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki 2030 -vesistövisio sekä Siuntionjoen latvavesipilotti ja viimeisenä laadittu Rannikkovesivisio 2050. Vuoden 2023 aikana neljänneksi visioalueeksi nostettiin Mankinjoen valuma-alueen vesistövisio ja valuma-alueen kunnat

hyväksyivät loppuvuonna vision ja 4-vuotisen rahoitussopimuksen. Karjaanjoen valuma-alueen ja Etelä-Suomen suurimman järven Lohjanjärven kunnostus käynnistyy myös 2026 6-vuotisella visiosopimuksella Lohjan hyväksytyä esityksen. Lisäksi Hanko lähti mukaan rannikkovesivisiosopimukseen vuosille 2026–2028 sisältäen Gennarbyvikenin alueen kunnostustyön aloittamisen. Yhdistyksen kunnostustyötä tukevat myös alueen yritykset merkittävästi. Historian suurin yrityslahjoitus saatiin 2025, kun Microsoft lahjoitti 500 000 \$ Siuntionjoen vesistön valuma-alueen kunnostustyöhön.

Yhdistyksessä oli vuonna 2025 käynnissä noin 20 hanketta ja hankkeiden liikevaihto oli noin 1,8 miljoonaa €. Uusia hankkeita käynnistettiin, aiempia päättyi ja aiemmin käynnistyneissä hankkeissa edettiin merkittävästi. Vuoden lopulla haettiin jatkorahoituksia kunnostustoiminnan jatkamiseen tulevina vuosina.

Vuonna 2025 yhdistyksen tulos oli voitollinen. Yhdistyksen liikevaihto oli noin 3,6 miljoonaa €. Liikevaihto oli noin 0,4 % suurempi kuin 2024. Tilaustutkimuksen myymän laboratoriotoiminnan liikevaihto pieneni 16,5 %, mutta muilla toimintasektoreilla liiketoiminta kasvoi ja niistä erityisesti kunnostus-/hanketoiminta kasvoi merkittävimmin noin 14 %.

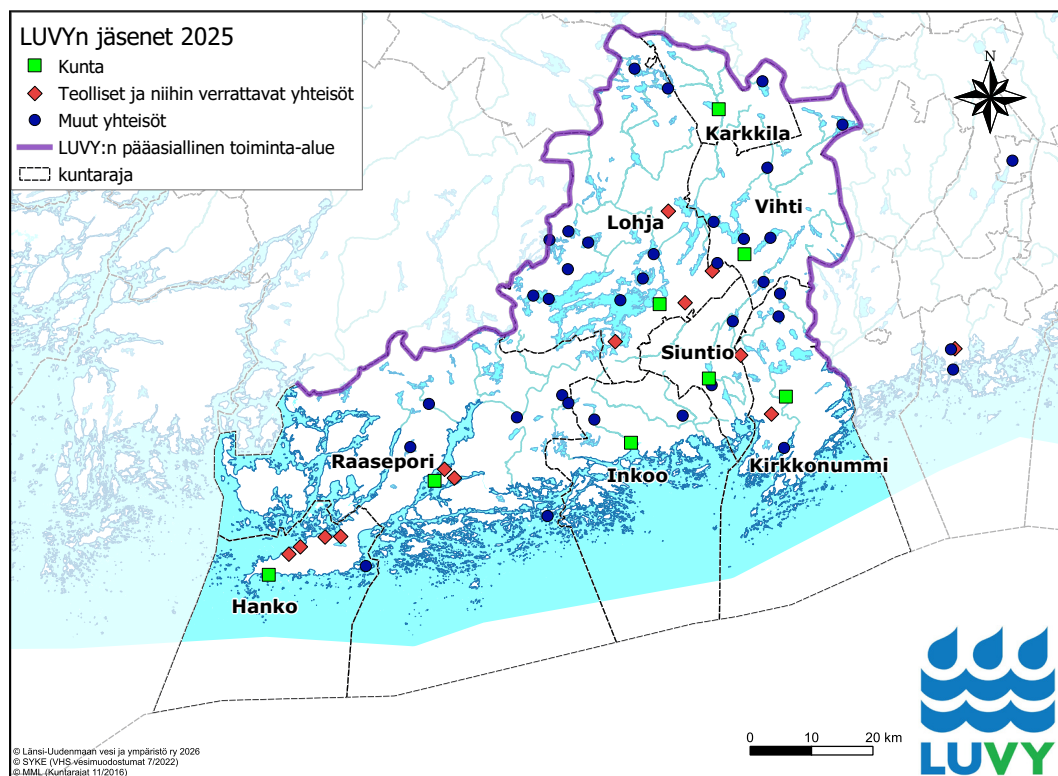
Kuva 1. Vihdin Enäjärvi marraskuussa 2025. (LUVY / Arto Muttilainen)

2 Yhdistys ja jäsenistö

2.1 Yhdistyksen jäsenistö vuonna 2025

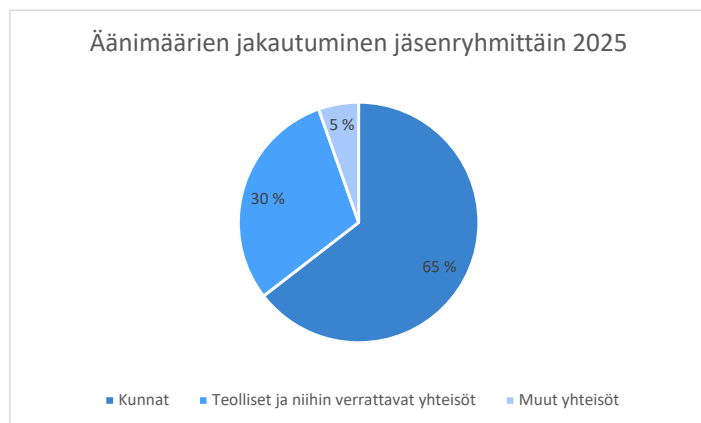
Yhdistykseen kuului vuoden 2025 lopussa yhteensä 56 jäsentä: 8 kuntaa, 13 teollisuuslaitosta tai suurempaa yritystä ja 34 pienyritystä, paikallista suojeluyhdistystä tai vesistön käyttöä edustavaa ryhmää sekä 1 kunniajäsen. Yhteenlaskettu äänimäärä ja samalla perusmaksuysiköiden määrä oli vuoden 2025 lopulla 1 629, kun se vuotta aikaisemmin oli 1 627. Kunniajäseniksi on nimitetty yhdistyksen ensimmäinen toiminnanjohtaja Stig Lönnqvist.

Yhdistyksen jäsenistön sijoittuminen toiminta-alueelle on esitetty alla olevalla kartalla. Muutaman jäsenen päätoimipiste sijaitsee muualla kuin Länsi-Uudenmaan alueella.

Kuva 2. Yhdistyksen jäsenet kartalla.

Yhdistyksen äänimäärän jakautuminen on esitetty alla. Perusmaksuysikön hinta oli 35,50 € vuonna 2025.

Kuva 3. Yhdistyksen äänimäärien jakautuminen jäsenryhmittäin.

2.2 Yhdistyksen hallinto ja kokoukset

Yhdistyksen sääntöjen mukaisesti järjestetään vuosittain kevät- ja syyskokoukset, joissa käsitellään sääntömääräiset asiat. Yhdistyksellä on hallitus, joka koostuu 12 jäsenestä henkilökohtaisine varajäsenineen. Hallitus voi muodostaa keskuudestaan työvaliokunnan, joka valmistelee asioita hallitukselle. Lisäksi voidaan sääntöjen mukaan muodostaa vaalitoimikunta valmistelemaan hallituspaikkojen täyttämistä ja tilintarkastajien valintaa.

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 29.4.2025 hybridikokouksena, virallisena kokouspaikkana Inkoon Wilhelmsdalin valtuustosalin. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2024 vuosikertomus sekä tilinpäätös ja myönnettiin tili- ja vastuuvapaus hallitukselle. Ennen kokouksen alkua julkistettiin vuoden 2025 vesiensuojelija Jarkko Lehtinen Grabbskog-Storträsketin suojeluyhdistys ry:stä ja vuoden vesistöteko Töllin Myllyosuuskunta. Lisäksi kuultiin Julia Scheinin alustus Inkoo ajankohtaisista ympäristöasioista.

Yhdistyksen syyskokous pidettiin 26.11.2025 klo 12.30 alkaen Lohjan kaupungintalolla Monkolassa, Riihi-kokoushuoneessa. Ennen virallisen kokouksen alkua kuultiin toiminnanjohtaja Jaana Pönnin alustus toiminnanjohtaja-jakautensa 2006–2025 keskeisistä tapahtumista.

Yhdistyksen hallitus kokoontui vuoden 2025 aikana 5 kertaa. Työvaliokunta ei kokoontunut kertaakaan ja vaalitoimikunta kokoontui kerran.

LUVYn hallitus ja hallituksen varajäsenet vuonna 2025:

puh.joht./ordf. varaj./suppl.	Markus Moisio Janne Koivuniemi	Lohjan kaupunki / Lojo stad Lohjan kaupunki / Lojo stad
varapuh.j./viceordf. varaj./suppl.	Veli-Pekka Vuorilehto Heli Härkki	HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
jäsen/ledamot varaj./suppl.	Maria Eriksson Klara Eklund	Raaseporin kaupunki / Raseborgs stad Raaseporin kaupunki / Raseborgs stad
jäsen/ledamot varaj./suppl.	Martti Palojärvi Björn Granqvist	Kirkkonummi-Siuntionjoen kalatalousalue Oy Forcit Ab
jäsen/ledamot varaj./suppl.	Anu Vikman Maria Lehtinen	Kirkkonummen kunta / Kyrkslätt kommun Kirkkonummen kunta / Kyrkslätt kommun
jäsen/ledamot varaj./suppl.	Risto Mansikkamäki Jukka Lehtonen	Vaskjärveläiset ry MTK-Uusimaa ry
jäsen/ledamot varaj./suppl.	Kirsi Tuominen Arto Uimi	Sappi Finland Operations Oy Sappi Finland Operations Oy
jäsen/ledamot varaj./suppl.	Katri Wermundsen Seppo Lehikoinen	Vihdin kunta / Vichtis kommun Vihdin kunta / Vichtis kommun
jäsen/ledamot varaj./suppl.	Pirjo Siik Petri Iivari	Karkkilan kaupunki / Högfors stad Karkkilan kaupunki / Högfors stad
jäsen/ledamot varaj./suppl.	Svante Holmberg Joachim Lund	Siuntion kunta / Sjundeå kommun Oy Visko Teepak Ab
jäsen/ledamot varaj./suppl.	Katianna Kuula Maria Degerlund	Hangon kaupunki / Hangö stad Hangon kaupunki / Hangö stad
jäsen/ledamot varaj./suppl.	Julia Scheinin Armi Purhonen	Inkoon kunta / Ingå kommun Suomen Sokeri Oy

2.3 Yhdistyksen visio ja strategia

Vuoden 2022 aikana laadittu yhdistyksen visio ja strategia on seuraava:

Mukaansatempaavaa vaikuttavaa vesiensuojelua

LUVY on Länsi-Uudenmaan ”The Vesiensuojelija”, jonka toiminta pohjautuu ammattitaitoon sekä vaikuttavaan ja innovatiiviseen yhteistyöhön.

Vision ja strategian jalkauttamiseksi on laadittu strategisten päämäärien osalta tarkemmat toimenpideohjelmat ja tehty käytännön toimenpiteitä. Strategian jalkauttamisen vuodelle 2025 suunniteltujen toimenpiteiden toteutusta on jouduttu siirtämään muiden kiireellisempien välttämättömien toimenpiteiden johdosta.

3 Yhdistyksen henkilöstö ja toiminnan organisointi

Yhdistyksen varsinaista toimintaa eli vesiensuojelun, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveyden edistämistä tehtiin suunnitellusti yhdistyksen henkilökunnan toimesta. Työhön käytettyjä resursseja seurattiin erikseen ja muodostuneet kustannukset kohdennettiin aatteellisen toiminnan kuluiksi. Yhdistys tuottaa jäsenpalveluiden lisäksi tilaustutkimuksia sekä koordinoi ja toteuttaa erilaisia kunnostushankkeita. Yhdistyksen työntekijöiden työpanos oli vuonna 2025 noin 23 henkilötyövuotta. Henkilökunta työskentelee yhdistyksessä erilaisissa vesiensuojelun asiantuntijatehtävissä sekä hallinnon tehtävissä. Hallinnon henkilökunta tuottaa myös LUVYLab Oy Ab:n hallinnon palvelut sopimukseen perustuen ja yhdistys myi loppuvuodesta liiketoimintajohtajan palveluita LUVYLab Oy Ab:lle uutena palveluna.

Yhdistyksellä ja LUVYLab Oy Ab:lla on yhteinen johtoryhmä ja henkilöstökokous sekä erilaisia kehittämisryhmiä. Yhdistyksessä tehdään joka toinen vuosi työilmapiirikartoitus, jonka tuloksia ja kehittämistarpeita käydään läpi henkilöstön kanssa. Työsuojelun edistämiseksi työskentelee yhdistyksen ja yhtiön yhteinen työsuojelutoimikunta ja yhdistyksessä seurataan suunnitelmallisesti läheltä piti -tilanteita sekä tehdään riskikartoituksia. IT-palvelut hankitaan ulkoiselta yhteistyökumppanilta.

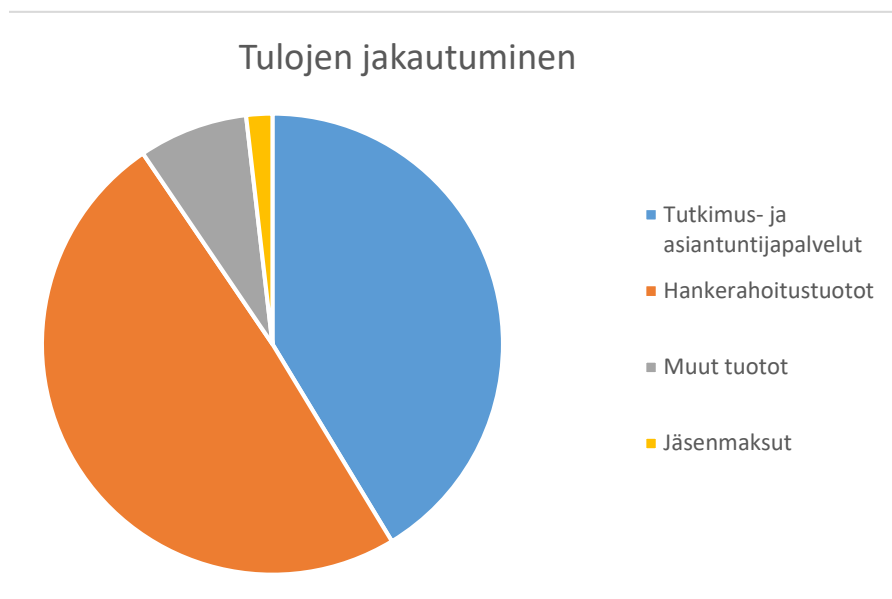

Kuva 4. LUVYn ja LUVYLabin henkilöstö yhdistyksen 50-vuotisjuhlassa Mustion Linnalla. (Olga Yli-Hakula)

4 Aatteellinen toiminta

4.1 Vesien- ja muun ympäristönsuojelun edistäminen

Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on edistää vesiensuojelua, ympäristönsuojelua ja ympäristöterveydenhuoltoa Länsi-Uudenmaan alueella. Aatteellinen toiminta rahoitetaan jäsenmaksuilla, joiden osuus yhdistyksen tuotoista on alle 2 %. Aatteellisen työn lisäksi yhdistys harjoittaa edistämistyötä tukevaa liiketoimintaa voittoa tavoittelematta ja koordinoi erilaisia hankkeita. Ilman merkittävää liiketoimintaa ja hanketoimintaa ei nykyisen laajuisen toiminnan ylläpitäminen olisi mahdollista ja tällöin aatteelliseen työhön olisi tarjota merkittävästi suppeammin asiantuntemusta. Alla olevassa kuvassa on esitetty yhdistyksen tuottojen jakautuminen sektoreittain. Tilaustutkimuksen ja hankerahoituksen osuus kokonaistuotoista on samaa suuruusluokkaa.

Kuva 5. Yhdistyksen tulojen jakautuminen.

Vesien ja muun ympäristönsuojelun yleistä edistämistä on kuluneen vuoden aikana harjoitettu mm. antamalla puhelimitse neuvontaa vesien- ja ympäristönsuojelu- sekä ympäristöterveysasioissa ja pitämällä joitakin esitelmä- ja koulutustilaisuuksia. Tilaisuudet ovat siirtyneet pääosin hybridimallilla toteutettaviksi. Vesiensuojelua on edistetty myös osallistumalla erilaisten neuvottelu- ja seurantaryhmien työskentelyyn. Yhdistyksen toiminnanjohtaja on osallistunut vuosina 2021–2025 Suomen vesistöpaneelin toimintaan. Vesistöpaneeli on vesi- ja ympäristöalan asiantuntijoiden riippumaton ja sitoutumaton asiantuntijaryhmä, joka etsii ratkaisuja vesien tilan parantamiseen liittyviin haasteisiin. Aatteellisen puolen toimintana järjestetään alueella mm. säännönmukaisesti vesi- ja viemärlaitosten / teollisuuden sekä ympäristönsuojeluviranhaltijoiden tapaamisia, joissa keskustellaan ajankohtaisista asioista ja kehitetään yhteistyötä edelleen.

Vesien- ja ympäristönsuojelua sekä ympäristöterveyttä edistävään kunnostustyöhön ja hankevalmisteluun on osallistuttu asiantuntijan ominaisuudessa erityisesti toiminnanjohtajan työpanoksella tai ohjataan omarahoitusta jäsenmaksuvaroista. Jäsenmaksuista ohjattiin varoja seuraaviin vesien tilaa parantaviin toimiin: Lohikalat Karjaanjokeen -vesistövisio, Siuntionjoki 2030 -vesistövisio, Rannikkovesivisio 2050 sekä Mankinjokivisio 2050 ja näihin liittyvät kunnostushankkeet.

Kuva 6. LUVYn toiminnanjohtajat Pekka Ihalainen, Jaana Pönni, Juhani Ilmola ja Stig Lönnqvist yhdistyksen 50-vuotisjuhlassa Mustion Linnalla. (Olga Yli-Hakula)

Vesienhoitosuunnitelmatyö

Yhdistys on osallistunut aktiivisesti vesiputedirektiivin toimeenpanoon liittyvän Kymijoen-Suomenlahden alueen vesienhoitosuunnitelman laatimistyöhön.

Länsi-Uudenmaan vesien tilan parantamiseksi yhdistys laati yhdessä alueen kuntien kanssa Länsi-Uudenmaan vesienhoidon vision ja strategian. Vision ja strategian tavoitteena on käynnistää määrätietoinen työn alueen vesien tilan parantamiseksi siten, että visio saavutetaan.

VISIO VUOTEEN 2026:

Länsi-Uusimaa on tunnettu upeasta vesiluonnosta ja vesien tilan hyväksi tehtävästä määrätietoisesta yhteistyöstä

Strategiset päämäärät ja toimenpiteet kaudelle 2019–2026:

PITKÄJÄNTEISYYS	Suunnitelmallisuus ja resurssit turvattu
TIEDON HANKINTA JA HALLINTA	Riittävät perustiedot vesien tilasta olemassa
HOITO- JA KUNNOSTUSTOIMET	Selvitysten, suunnitelmien ja kunnostusten tekeminen priorisointien pohjalta
HANKKEISTAMINEN	Kokonaisuuksien kokoaminen lisäresurssien saamiseksi
YHTEISTYÖ	Käytännön yhteistyö kaikkien alueen toimijoiden kanssa
VIESTINTÄ	Vesien tila tiedossa ja omien toimien merkitys ymmärretty

Visioon ja strategiaan liittyen on laadittu kuntakohtaiset toimenpideohjelmat, joita osin päivitettiin vuonna 2024 ja kuntapalavereita jatkettiin. Osana vision ja strategiaa esitettiin kunnille haja-asutuksen jätevesineuvonnan jatkamista 2025.

Yhteistarkkailutyöryhmät

Laajat yhteistarkkailuna toteutettavat vesistötkimukset ovat oleellinen osa vesistöjen tilan seuranta. Pistekuormittajille on lupapäätöksissä annettu veloitteeksi päästöjen vesistövaikutusten seuranta ja samalla vesistöalueella tehtävä seuranta on toteutettu tarkkailuvollisten kesken yhteistarkkailuna. Osassa yhteistarkkailualueita kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset tilaavat täydentäviä seurantapisteitä vastaten kunnan veloitteesta seurata ympäristön tilaa. Yhteistarkkailun käytännön toteutus on tilattu yhdistykseltä. Tarkkailua ohjaa tarkkailuvollisten muodostama työryhmä, jossa yhdistys on ollut asiantuntijana koordinoimassa ja kehittämässä tarkkailua yhteistyössä asianosaisten kanssa. Kuluneena vuonna LUVY koordinoi kaikkiaan seitsemää vesistön yhteistarkkailua. Pistekuormittajien määrän vähentyessä yhteistarkkailuiden vuosiraportointia ja käytännön koordinoimista on koottu isompiin kokonaisuuksiin. Pikkalanlahden ja Siuntionjoen yhteistarkkailun vuosiraportointi tehdään yhteisenä sekä samoin Pohjanpitäjänlahden, Lohjanjärven ja Hiidenveden yhteistarkkailun vuosiraportointi Karjaanjoen vesistöjen yhteistarkkailuiden vuosiyhteenvetona.

4.2 Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto ry

Liiton sivutoimisena toiminnanjohtajana jatkoi Hannu Moilanen. Tukiyhdistyksenä jatkoi Helsingin ja Vantaanjoen vesiensuojeluyhdistys ry. Liiton käytännön toimia hoidettiin entiseen tapaan sen työryhmien kautta. Yhdistyksen työntekijät osallistuvat aktiivisesti liiton ryhmien toimintaan.

Kuva 7. LUVYn 50-vuotisjuhlassa Mustion Linnalla palkittiin useita pitkään ja ansiokkaasti vesiensuojelua tehneitä henkilöitä Suomen vesiensuojelun keskusliitto ry:n ansioristillä. Kuvassa vasemmalta oikealle Jouni Koivisto, Erkki Santala, Göran Lindholm, Arto Muttillainen LUVYlta, Stig Lönnqvist, Veli-Pekka Vuorilehto, Satu Henriksson, Pekka Ihalainen, Henrik Degerman, Markus Moisio LUVYn hallituksesta, Jaana Pönni ja Hannu Moilanen Suomen Vesiensuojelun keskusliitosta. Muttillainen on palkittu aiemmin, Moisio ja Moilanen eivät kuuluneet palkittaviin. (Olga Yli-Hakula)

4.3 Koulutus, tiedotus ja muu yhteistyö

Yhdistys teki kuluneena vuonna perinteiseen tapaan aatteellista työtä antamalla neuvontaa ja osallistumalla erilaisiin tilaisuuksiin järjestäjänä ja luennoitsijoina resurssiensa puitteissa. Lisätietoa tapahtumista löydät LUVYn verkkosivuilta luyv.fi/tapahtumat.

LUVY järjesti vuoden 2025 aikana seuraavat kaikille avoimet tilaisuudet:

- LUVYn 50-vuotisjuhlakahvit ja avoimet ovet 27.8.2025
- Hiidenvesi-ilta 19.3.2025
- Mustionjoki-ilta 27.3.2025
- Kaksi webinaaria yhdistyksen 50-vuotisjuhlavuoden ohjelmassa 26.5. ja 18.11.2025 – aiheina järvikunnostukset ja virtavesikunnostukset
- Rantojen siivoustalkoot Vihdissä ja Lohjalla 3.6. ja 4.9.2025
- Veikkolan vesistökuunnostushankkeen yleisötilaisuus 4.6.
- Muita asukas-/maanomistajatilaisuuksia: Estbyn alueella 20.5. ja Torpängenin alueella 15.5.
- Kolme pellonpiennartilaisuutta yhteistyökumppanien kanssa 10.6., 24.7. ja 25.7.2025
- Irjalan haukikosteikkoon tutustuminen Vihdissä 25.8.2025
- Purokunnostustalkoita elo-syyskuussa 2025
- Vihdin vesistöpäivä 27.11.2025
- Särkikalakokkouskurssi 9.12.2025

Kuva 8. Senni Eskelinen säesti LUVYn 50-vuotisjuhlallisuuksia sähkökanteleella. (Olga Yli-Hakula)

Avoimien tilaisuuksien lisäksi LUVY järjesti vuoden aikana sidosryhmätalaisuuksia, kuten työpajoja, sekä osallistui muiden järjestämiin tilaisuuksiin, kuten seminaareihin, webinaareihin ja paikallisiin yleisötapahtumiin. Esimerkiksi LUVY oli mukana Hangon Itämeripäivässä paneelikeskustelussa, jota seurasi noin 200 hengen yleisö ja Siuntion koulujen ympäristökasvatuspäivässä, jossa tavoitettiin yli 100 koululaista. Muita tapahtumia olivat mm.

kahdeksan webinaarin sarja yhteistyössä Valonian kanssa sekä yleisöopastus ja vesiaiheinen toimintapiste Lohjan museon syntymäpäivätapahtumassa. Iso ponnistus oli yhdistyksen 50-vuotisjuhla kutsuvieraille 29.8. Mustion linnassa Raaseporissa.

Tapahtumissa tavoitettiin vaihtelevasti ihmisiä. Esimerkiksi Vihdin vesistöpäivässä, Hiidenvesi-illassa ja Mustionjoki-illassa oli yleisöä kussakin 45–60 henkeä. Juhlavuoden webinaareihin osallistui yhteensä hieman yli 100 henkeä. Kaikkiaan LUVYn lasketaan tavoittaneen tapahtumissa (omissa ja muiden) yli 1 800 ihmistä vuoden 2025 aikana.

Vuoden 2025 aikana jatkettiin aktiivisesti yhdistyksen toiminnasta tiedottamista ja yhdistyksen medianäkyvyys kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna merkittävien ja kiinnostusta herättäneiden uutisten ansiosta. Näitä olivat mm. Microsoftin lähtö tukemaan Siuntionjoen kunnostusta ja yhdistyksen 50-juhlavuosi. LUVYn seurannan mukaan yhdistyksen toiminnasta kerrottiin vuoden aikana ainakin 85:ssä median uutis- tai ajankohtaisjutussa. Yhdistys julkaisi vuoden aikana n. 50 tiedotetta ajankohtaisista asioista. Kaikki tiedotteet löytyvät LUVYn verkkosivuilta. Yhdistys julkaisee lisäksi keskimäärin joka toinen kuukausi uutiskirjeen, johon on koottu yhdistyksen keskeisimmät menneet ja tulevat asiat. Uutiskirjeen voi tilata sähköpostiin yhdistyksen verkkosivuilta.

Pääverkkosivun luvy.fi lisäksi yhdistyksellä on erillinen verkkosivusto vesien tilatiedosta, vesientila.fi. Vesientilasta löytyy kuvaukset tutkituista vesistöalueista, veden laadun tuloksia, tietoa kunnostuksista, haja-asutuksen jätevesitilanteesta ja vesistökuunnostusverkostosta sekä hankkeissa tehtyjä oppaita vesiensuojelun edistämiseksi. Sivustoa on edelleen kehitetty ja päivitetty. Yhdistyksen jäsenistön kanssa tehtiin yhteistyötä mm. järjestämällä jäsenryhmien tapaamisia aikaisempien vuosien tapaan.

Yhdistys on aktiivisesti myös sosiaalisessa mediassa Facebookissa, Instagramissa ja LinkedInissä, joissa kaikissa näkyvyys ja seuraajamäärät kasvoivat vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024.

Kuva 9. LUVYn hallituksen varapuheenjohtaja Veli-Pekka Vuorilehto ja toiminnanjohtaja Jaana Pönni pääsivät osaksi Teatteri PROvinssin juhlanäytelmää "Raakun rakkaustarina". (Olga Yli-Hakula)

4.4 Vuoden 2025 Vesien- tai Ympäristönsuojelija ja liiton ansiomerkeillä palkitut henkilöt

LUVY nimesi Vuoden Vesiensuojelijaksi 2025 Jarkko Lehtisen ja Vuoden Vesistöteoksi Töllin Myllypadon purkaminen.

Jarkko Lehtinen on toiminut pitkäjänteisesti Grabbskog-Storträsketin valuma-alueen suojelemiseksi Raaseporissa. Lehtinen on puheenjohtaja vuonna 2020 perustetussa Grabbskog-Storträsketin valuma-alueen vesien suojeluyhdistys ry:ssä eli Grabsussa, mutta vesiensuojelutyötä hän on tehnyt jo pitkään ennen yhdistyksen perustamista. Lehtinen on seurannut alueen järvien tilaa jo 50-luvulta alkaen. Grabbskog-Storträsketin valuma-alue sijaitsee Tammisaari–Salon tien varrella noin kymmenen kilometrin päässä Tammisaaresta ja alueella on myös kolme pienempää järveä. Jarkko Lehtiselle myönnettiin myös liiton ansiomitali pitkäjänteisestä vesiensuojelutyöstä.

Töllin-Mylly-Osuuskunta johti Töllinkosken padon purkua Pusulanjoella Lohjan pohjoisosassa syksyllä 2024. Noin 100-vuotiaan betonipadon purkaminen vapautti joen vaelluskalojen käyttöön. Samalla entinen patoallas ennallistettiin monimuotoiseksi koskialueeksi, jolla on pituutta lähes puoli kilometriä. Padon poistaminen ja kosken ennallistaminen auttaa Pusulanjoessa säilyntä paikallista taimenkantaa. Töllinkosken padon purkaminen ja patoaltaan kunnostus koskeksi on hieno osoitus yhteistyöstä sekä paikallisten ihmisten tahdosta edistää luonnon monimuotoisuutta. Yhteistyössä Töllin-Mylly-Osuuskunnan kanssa hankkeessa olivat WWF Suomi, Virtavesien hoitoyhdistys Virho ry, Watec Oy ja LUVY.

Yhdistys esitti ensi kertaa Suomen vesiensuojelun keskusliitolle 8 henkilölle merkittävästä alueemme ja valtakunnallisesta vesiensuojelutyöstä. Ansioristit jaettiin yhdistyksen 50-vuotisjuhlassa. Ansioristi myönnettiin yhdistyksen entiselle hallituksen puheenjohtaja Henrik Degermanille sekä entisille hallituksen pitkäaikaisille jäsenille Göran Lindholm, Veli-Pekka Vuorilehto, Jouni Koivisto ja Erkki Santala. Lisäksi ansioristi myönnettiin yhdistyksen ja LUVYLab Ao Ab:n pitkäaikaiselle laboratoriopäällikkö Satu Henrikssonille ja yhdistyksen aiemmille pitkäaikaisille toiminnanjohtajille Stig Lönnqvist ja Pekka Ihalainen. Yhdistyksen kenttäestari Arto Muttilaiselle myönnettiin liiton ansioristi yhdistyksen esityksestä jo vuonna 2023 ja toiminnanjohtaja Jaana Pönnille keskusliiton esityksestä 2024.

Kuva 10. Vuoden Vesiensuojelija -tunnustuksen otti LUVYn kevätkokouksen yhteydessä vastaan Jarkko Lehtinen. Vuoden Vesistöteko -tunnustuksen sai Töllin-Mylly-Osuuskunta, ja tunnustuksen otti vastaan Tuomas Mattila. (LUVY / Raisa Autio)

5 Tutkimus- ja liiketoiminta

Yhdistyksen tutkimus- ja liiketoiminta tuottaa asiakastoimeksiantoihin perustuen erilaisia laboratoriotutkimuksia, pintavesien ja pohjavesien seurantapalveluita sekä puhdistamotarkkailua.

5.1 Vesistötutkimus

Seudullisesti tärkeiden vesistökokonaisuuksien tilaa seurattiin seitsemän yhteistarkkailun avulla. Yhteistarkkailujen vuosiraportit julkistetaan yhdistyksen julkaisusarjassa PDF-muodossa LUVYn verkkosivuilla. Vuosittain toistuvien fysikaalis-kemiallisten selvitysten lisäksi yhteistarkkailuissa tehdään määrävuosin vedenlaatututkimusta täydentävä biologinen tutkimus, joka sisältää muun muassa kasviplankton-, pohjaeläin- ja vesikasvillisuusselvityksiä. Viime vuosina myös kalataloustarkkailuja on yhdistetty samoihin ohjelmiin muun biologisen tarkkailun kanssa.

Yhdistyksemme on huolehtinut vuodesta 2018 lähtien virtaamamittauksista Länsi-Uudenmaan ja osin Etelä-Uudenmaan alueella ELY-keskuksen tilauksesta.

Muita vesistötarkkailuja ja pintavesiin liittyviä selvityksiä toteutettiin useissa kymmenissä kohteissa saatujen tilausten pohjalta. Merkittävin osa tarkkailuista perustuu ympäristölupien velvoitteisiin (esimerkiksi jätevedenpuhdistamoiden vesistötarkkailut, kaatopaikkojen ja läjitysalueiden seurannat, golfkenttien ja puutarhojen vesistötarkkailut ym.). Lisäksi toteutettiin erilaisia pienempiä tutkimus- ja seurantahankkeita kuten sedimenttiselvityksiä, sähkökoekalastuksia, kalanpoikaskartoituksia, erilaisia pohjaeläintutkimuksia sekä kasvillisuusselvityksiä.

Kunnat seuraavat pintavesiensä tilaa perustuen kuntien lakisääteiseen velvollisuuteen. Seurannan tulokset viedään suurelta osin myös Vesientila-sivustolle alueensa vesistä kiinnostuneiden kansalaisten käyttöön.

5.2 Pohjavesitutkimus

Pohjavesien tarkkailuun liittyvät toimeksiannot ovat kiinteä osa yhdistyksen toimintaa. Pohjavesitoimeksiannot liittyvät tyypillisesti maa-ainesten ottoon, kiviaineksen louhintaan, erilaisiin teollisuustoimintoihin sekä kaatopaikoihin ja tienpitoon ja tarkkailujen laajuus vaihtelee. Yksittäisten pohjavesitarkkailuihin liittyvien toimeksiantojen lisäksi vastasimme neljän pohjavesien yhteistarkkailun toteutuksesta. Pohjavesitarkkailujen toteuttamisen ohella laadimme pohjaveden tarkkailuohjelmia ja ympäristölupahakemuksiin liittyviä selvityksiä sekä annoimme asiantuntijalausuntoja.

Kuva 11. Jorma Valjus pohjavesinäytteenotossa huhtikuussa 2025. (LUVY / Santeri Ronkainen)

5.3 Jätevesitutkimus

Yhdistyksen tarjoaman puhdistamotarkkailupalvelun tavoitteena on auttaa käyttämään puhdistamoita mahdollisimman hyvin vesiensuojelun kannalta ja todeta lupaehtojen täyttyminen. Tarkkailu perustuu osaltaan ympäristölupien lupamääräyksiin. Käytännön työ tapahtuu yhdistyksen ja puhdistamoiden yhteistyönä.

Kuluneen vuoden aikana tutkittiin myös jätevesistä vesiympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita ja teollisuuslaitoksista kunnan viemäriin johdettavan jäteveden laatua.

Kuva 12. Arto Mutttilainen näytteenotossa Hangossa elokuussa 2025. (LUVY / Santeri Ronkainen)

6 Vesienhoito- ja kunnostustoiminta

Yhdistyksen vesienhoito- ja kunnostustoiminnalla pyritään parantamaan Länsi-Uudenmaan vesien tilaa yhdessä muiden alueen toimijoiden kanssa. Yhdistyksen 2023 aikana laadittu verkostostrategia linjaa yhteistyön toteutustapaa eri toimijoiden ja sidosryhmien kanssa. Vesien tilan parantamisessa voidaan onnistua vain yhdessä yhdistyksen jäsenten ja alueen muiden toimijoiden sekä viranomaisten ja asiantuntijoiden kanssa. Vuonna 2025 yhdistyksen vesienhoito- ja kunnostustoiminnan liikevaihto oli noin 1,8 miljoonaa €. Rahoituksesta puolet tuli pääosin visiosopimusten omarahoituksesta ja puolet eri rahoituslähteistä haettavasta hankerahoituksesta ja avustuksista. Vuoden 2023 muodostettiin Länsi-Uudenmaan kuntien yhteinen tahtotila Itämeren tilan parantamiseksi ja kaikki Länsi-Uudellamaalla tehtävä valuma-alue työ vaikuttaa vähentävästi rannikkovesien kuormitukseen. Vuonna 2025 allekirjoitettiin uutena avauksena Mankinjoen alueelle Mankinjoen vesistövisio 2050, jolle tehtiin 4-vuotinen rahoitussopimus. Lohjanjärven kunnostustyön aloittamisesta sovittiin Lohjanjärvi 2050 -visiolla ja sen 6-vuotisella rahoitussopimuksella. Lisäksi vuonna 2025 Hanko tuli mukaan rannikkovesivisioon 3-vuotisella sopimuksella, joka sisältää Gennarbyvikenin alueen kunnostustyön käynnistämisen.

Länsi-Uudenmaan kunnat haluavat yhdessä edistää Itämeren suojelua

Tavoitteenamme on turvata puhtaat ja elinvoimaiset **lähivesistöt** paikallisten asukkaiden, matkailijoiden ja yritysten tarpeisiin - joki ja merenlahti kerrallaan.

6.1 Verkostotoiminta ja sen kehittäminen

Yhdistyksen vision ja strategian saavuttamiseksi ja tavoitteiden eli vesiensuojelun edistämiseksi toteutettiin yhdistyksen verkostostrategiaa mm. seuraavin toimenpitein vuonna 2025:

Kuntayhteistyö

Osana yhdistyksen verkostotoimintaa on laadittu alueen kuntien kanssa yhteinen vesienhoidon yhteistyön visio ja strategia, jonka yhtenä tavoitteena on alueellisten tahtotilojen (vesistövisioiden) muodostaminen. Yhteisen tahtotilan muodostaminen ja ylläpito edellyttää säännöllistä keskustelua kunnan keskeisten toimijoiden kanssa.

Vesienhoidon kuntayhteistyön visio ja strategia päämäärät ja toimenpiteet kaudelle 2019–2026:

PITKÄJÄNTEISYYS	Suunnitelmallisuus ja resurssit turvattu
TIEDON HANKINTA JA HALLINTA	Riittävät perustiedot vesien tilasta olemassa
HOITO- JA KUNNOSTUSTOIMET	Selvitysten, suunnitelmien ja kunnostusten tekeminen priorisointien pohjalta
HANKKEISTAMINEN	Kokonaisuuksien kokoaminen lisäresurssien saamiseksi
YHTEISTYÖ	Käytännön yhteistyö kaikkien alueen toimijoiden kanssa
VIESTINTÄ	Vesien tila tiedossa ja omien toimien merkitys ymmärretty

Haja-asutuksen jätevedet

Vuonna 2025 jatkettiin vuonna 2004 aloitettua haja-asutusalueiden jätevesiprojektia, joka tähtää hajajätevesilainsäädännön täytäntöönpanon edistämiseen yhdistyksen toimialueella. Projektin menestys nojaa tiiviiseen kuntayhteistyöhön, jonka tuloksena pyritään siihen, että lainsäädännön edellyttämät asiakirjat ja toimenpiteet olisivat mahdollisimman samanlaiset kaikissa Länsi-Uudenmaan kunnissa. Vuonna 2025 neuvonnan pääpaino oli puhelin- ja sähköpostineuvonnassa. Vuonna 2025 puhelin- ja sähköpostineuvontaa annettiin yhteensä 42 kotitaloudelle. Kiinteistökohtaista neuvontaa annettiin vain Kirkkonummen alueella.

Hulevesien hallinta

Kuntien hulevesien toimintamallia aloitettiin rakentamaan koko Uudenmaan kattavassa hankkeessa vuonna 2023, jossa pilottikuntina Länsi-Uudellamaalla ovat Raasepori, Lohja, Vihti ja Siuntio. Vuonna 2025 viimeisteltiin kuntien kanssa hulevesien toimintamallit grafiikoineen. Lisäksi tuotettiin loppuun paikkatietopohjainen riskialuekartoitus sekä herkkien vesistöjen aineisto, jota ota esiteltiin myös useammassa tilaisuudessa. Vuoden 2025 aikana järjestettiin vielä kahdet hulevesi-aamukahvit sekä loppuseminaari.

Pienet yhdistykset ja alueellinen Uudenmaan verkostotyö

Yhdistys jatkoi Länsi-Uudenmaan vesistö-kunnostusverkoston ylläpitämistä, jonka toimintaan on koottu mukaan pieniä vesien suojeleuyhdistyksiä ja niiden aktiiveja yhteistyöhön ja vuoropuheluun. Toiminnan tavoitteena on tukea pieniä toimijoita heidän tärkeässä työssään ja löytää yhteistyömahdollisuuksia vesien kunnostustoiminnassa. Vuonna 2022 muodostettiin Uudenmaan kattava alueellinen vesistö-kunnostusverkosto, jossa ovat mukana kaikki Uudenmaan alueen neljä alueellista vesien suojeleuyhdistystä sekä Uudenmaan ja Hämeen ELY-keskukset (nyk. Uudenmaan elinvoimakeskus). Vuoden 2025 aikana verkostolle rakennettiin yhdessä verkoston jäsenten kanssa visio ja strategia. Uudenmaan ELY-keskus tukee verkoston toimintaa ja verkosto jatkoi toimintaansa vuonna 2025. Verkostotyötä koordinoi LUVVY.

Länsi-Uudenmaan alueen omassa verkostossa jatkettiin kuntayhteistyötä ja tärkeimpien kunnostuskohteiden priorisointia ja uusien hankemahdollisuuksien työstöä. Lisäksi järjestettiin paikallistoimijoiden kanssa mm. tilaisuuksia ja tapaamisia. Länsi-Uudenmaan verkostotyötä tehtiin merkittävältä osin myös osana LUVVYn kunnostushankkeita. Länsi-Uuttamaata koskevassa osuudessa osallistuttiin paikallisten järviyhdistysten kesäpäiviin sekä järjestettiin useita yhteistapahtumia LUVVYn eri hankkeiden kanssa, osallistuttiin Lumo-yhteistyöryhmän toimintaan, tuettiin paikallisten pienten yhdistysten toimintaa sekä annettiin neuvontaa vesistö-kunnostuksissa ja kehitettiin Vesientila-sivustoa ja Vesistö-kunnostajan karttapalvelua sekä tiedotettiin Länsi-Uudenmaan vesistö-kunnostusverkoston toiminnasta (some, verkkosivut, Vesientila-sivusto, uutiskirjeet). Kuntayhteistyötä tehtiin järjestämällä kaksi tilaisuutta kuntien viranhaltijoille.

Yritysyhteistyö

Yhdistys teki Länsi-Uudenmaan yritysten kanssa yhteistyötä osana koordinoimaansa Länsi-Uudenmaan ympäristöklusterin toimintaa. Länsi-Uudenmaan ympäristöklusteri on alueen yritysten, kuntien ja yhteisöjen perustama yhteistyö- ja oppimisverkosto, jonka tavoitteena on ylläpitää ja kehittää jäsentensä toimintaa, lisätä jäsentensä henkilöstön osaamista sekä kehittää viestintää ja jäsenten välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Ympäristöklusterin seuraavana tavoitteena on kehittää uusia jäsenlähtöisiä toimintamuotoja ja kerätä uusia jäseniä mukaan toimintaan. Ympäristöklusterin toimintaa rahoitetaan klusterin jäsenmaksuilla. Lisätietoa löytyy klusterin verkkosivuilta osoitteessa ymparistoklusteri.fi.

Osa Länsi-Uudenmaan yrityksistä ja kalatalousalueista on lähtenyt tukemaan vesienhoitotyötä osallistumalla kunnostustyön rahoittamiseen.

Muut sidosryhmät ja verkostot

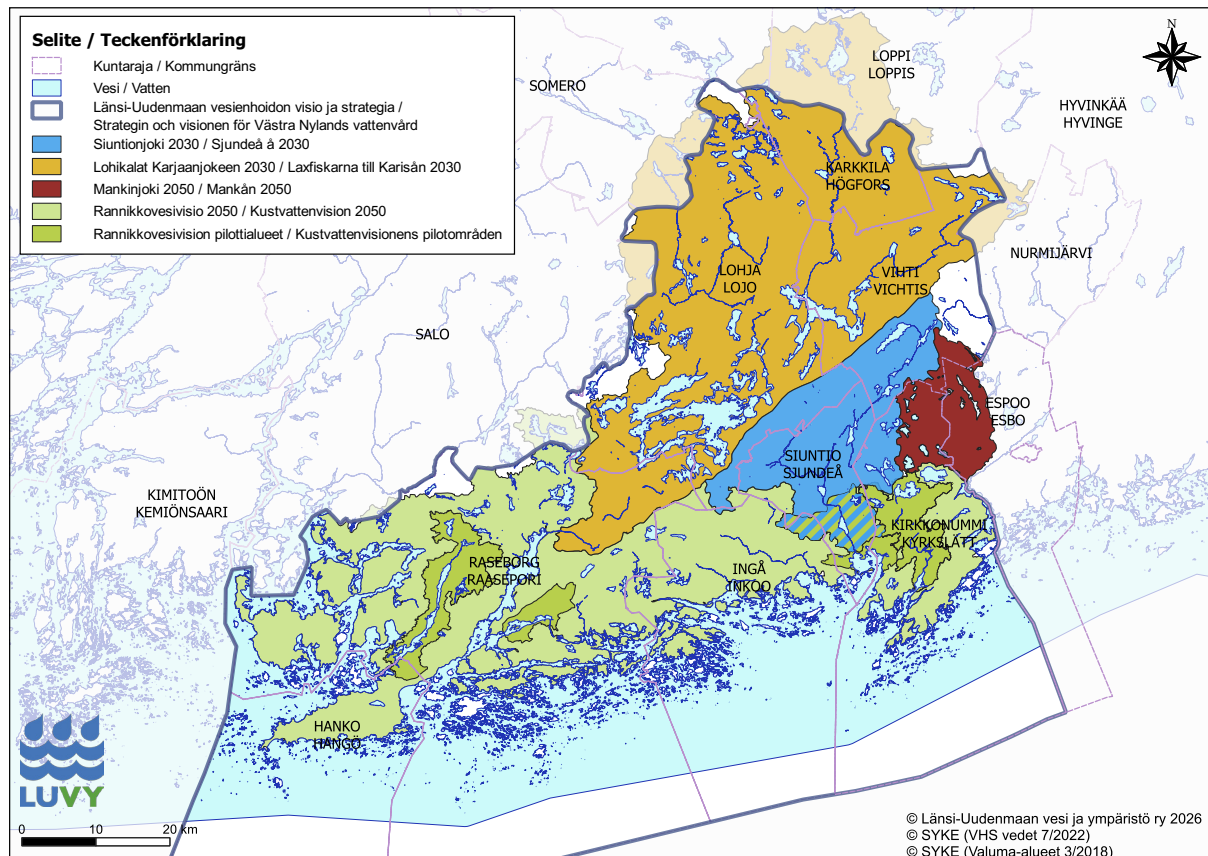
Osana verkostostrategiaa tehdään säännöllisestikeskeisten sidosryhmien tunnistamista, yhteistyön suunnittelua ja aikataulutusta.

Kuva 13. Sateenkaari Lohjanjärven yllä elokuussa 2025. (LUVVY / Jussi Vesterinen)

6.2 Alueelliset vesistövisiot

Alueen kuntien kanssa on muodostettu yhteisiä tahtotiloja laatimalla valuma-alueet kattavia vesistövisioita ja niihin liittyviä rahoitussopimuksia. Visioissa on määritetty vesienhoidon ja kunnostusten tavoitteet, joita pyritään toteuttamaan mm. kunnostustoimia hankkeistamalla. Tällöin sopimusten omarahoitusta vastaan haetaan vastarahoitusta eri rahoittajilta. Myös yrityksiä on saatu jo jonkin verran mukaan yhteistyöhön.

Kuva 14. LUVYn visioalueet kartalla.

Karjaanjoen vesistöalueen kattava Lohikalat Karjaanjokeen -vesistövisio 2022–2029 rahoitussopimuksineen allekirjoitettiin vuoden 2022 alussa ja se johtaa kunnostustyötä Karjaanjoen vesistöalueella. Erikseen on tehty yhteistyösopimukset myös Karjaanjoen vesistövisioon kuuluvan Hiidenveden kunnostushankkeen rahoituksesta vuosille 2022–2027 sekä vuonna 2025 uutena Lohjanjärven kunnostukselle 2026–2031 (Lohjanjärven vesistövisio 2050). Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki 2030 -vision rahoitussopimus on voimassa 2025–2030 ja toimenpiteitä Siuntionjoen alueella toteutettiin jatkosuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2023 allekirjoitettiin kolmen rannikkovesikunnan kanssa ”Rannikkovesivisio 2050”, jossa tavoitteena on yhteinen tahtotila rannikkovesien kunnostamiseen. Vuoden 2025 lopulla Mankinjoen vesistövisiosta olivat päättäneet Kirkkonummi sekä Espoo. Visioiden käytännön toteutus tapahtuu hankkeiden muodossa ja hankkeet on alla ryhmitelty visioittain. Osa hankkeista toimii useamman vision alueella.

Vuoden 2025 visiot ja niitä toteuttavat hankkeet olivat:

- Lohikalat Karjaanjokeen -vesistövisio 2030
 - Hiidenveden kunnostus 2023–2025
 - Hiidenveden kunnostus 2025–2027
 - LUUVIRTA – Länsi-Uudenmaan virtavedet kuntoon ja vaellusesteet pois 2024–2026
 - MUSKALAT 2025 – Mustionjoen kalatieseura
 - KYMPPI – kalatalouden ympäristöohjelma 2024–2026
 - RAAKKU OHOI! 2024–2026
 - Metsien vedet 2025–2026
- Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki 2030 -vesistövisio
 - HOITOKALA II – Länsi-Uudenmaan hoitokalastuksen tehostamishanke 2024–2025
 - Siuntionjoen latvajärvien tehokalastus 2025–2026
 - Siuntionjoen kunnostus 2025–2027
 - RANTAKALA – Ranta-alueiden resurssiviisas ja ekologisesti kestävä käyttö ja hoito
- Rannikkovesivisio 2050
 - Vesienhallintaa Länsi-Uudenmaan rannikkoalueen maa- ja metsätalousalueilla – VOLUME II 2023–2025
 - VALLU – Valuma-aluekunnostusta Länsi-Uudellamaalla – tavoitteena sisävesien ja Itämeren rannikkovesien hyvä tila
 - Central Baltic WSSP – WaterShed Safety Plan for controlling diffuse pollution 2024–2027
 - Mustijoki – Mustijoesta virtaa ja elinvoimaa – esiselvitys
- Mankinjoen vesistövisio
 - Veikkolan vesistökuunnostus 2024–2025
 - Veikkolan vesistökuunnostus 2025–2026

Hankkeiden rahoitus perustuu omarahoitukseen ja sitä vastaan hankittuun hankerahoitukseen. Hankkeet ovat paikallisia, alueellisia tai kansainvälisiä. Lisätietoa hankkeista löytyy LUVYn verkkosivuilta.

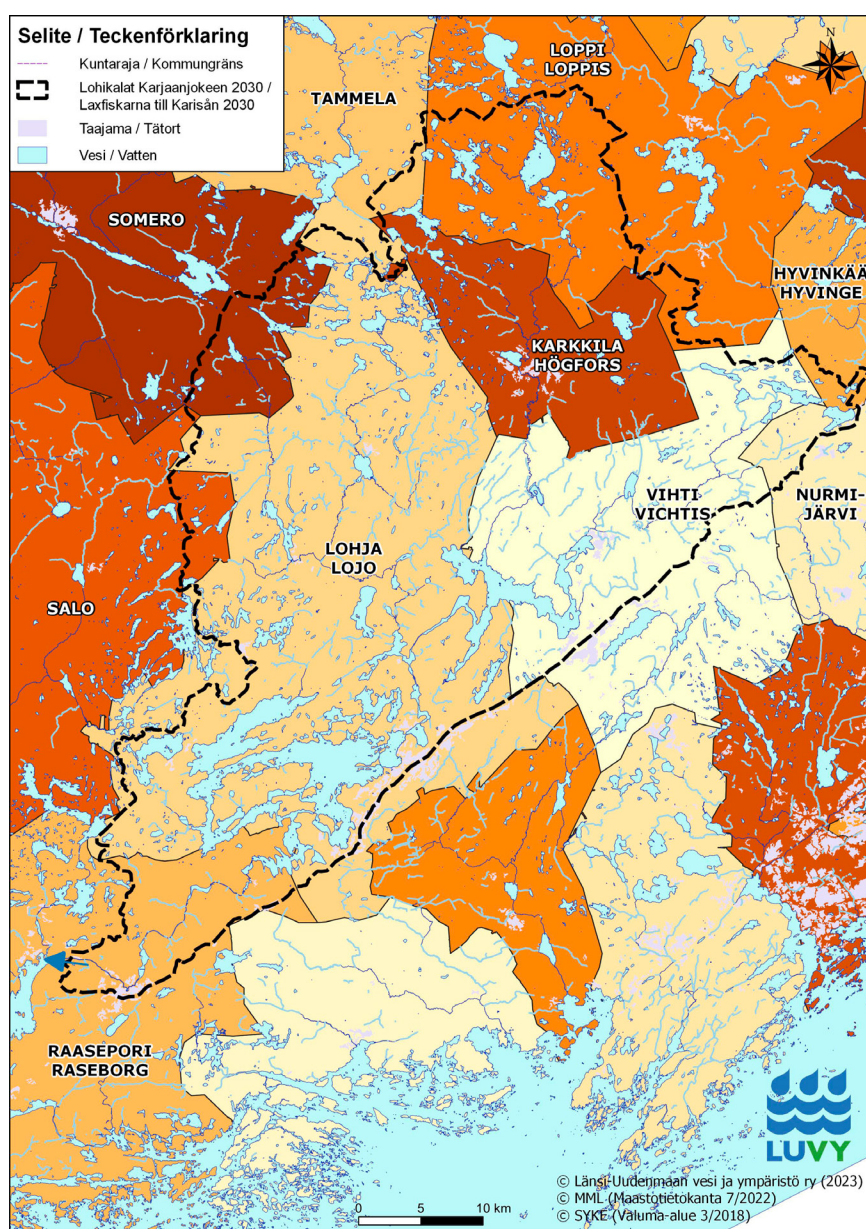
Kuva 15. LUVY oli mukana roskatalkoissa Lohjan Aurlahdessa syyskuussa 2025. Kuvassa Maj Rasilainen ja Maria Kihlström. (LUVY / Raisa Autio)

6.3 Lohikalat Karjaanjokeen -vesistövisio 2030

Karjaanjoen valuma-alueen kuntien (Raasepori, Lohja, Vihti, Karkkila, Loppi) kanssa allekirjoitettiin Lohikalat Karjaanjokeen – vesistövisio 2030 -sopimus vuoden 2022 alussa. Sopimus kattaa vuodet 2022–2029 ja se sisältää Hiidenveden kunnostuksen jatkamisen (2022–2027), Peltokosken ja Mustionkosken kalateiden rakentamisen omarahoituksen sekä vesistövisioon sisältyvän muun toiminnan koordinoinnin.

Hiidenveden kunnostuksen jatkosopimus vuosille 2022–2027 solmittiin osana Lohikalat Karjaanjoelle 2030 -vesistövisiota. Uusi sopimus on jatkoa vuosien 2016–2021 rahoitussopimukselle. Sopimuskumppaneina ovat alueen kuntien lisäksi Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä ja Karjaanjoen kalatalousalue sekä LUVY. Yhdistys osoittaa visioon omarahoitusta jäsenmaksuvaroista.

Vision ja Hiidenveden kunnostuksen tavoitteita toteutettiin vuoden 2025 aikana useissa eri hankkeissa kuten esimerkiksi, LUUVIRTA, MUSKALAT, Raakku OHO!, RANTAKALA ja Hiidenveden kunnostus 2023–2025. Valuma-alueelähtöistä virtavesikunnostusta ja pienvesien huomioimista metsätalousvaltaisella valuma-alueella aloitettiin toteuttamaan yhteistyössä metsäyhtiö UPM Oyj:n kanssa ja Suomen vesistöseätiön kanssa.

Kuva 16. Lohikalat Karjaanjokeen 2030 -visioalue kartalla.

Selvitykset ja suunnitelmat

Hiidenvedelle valmistui virtaamamalleihin perustuva selvitys matalien alueiden ja Irjalansalmen ruoppauksien vaikutuksesta Kirkkojärven ja Mustionselän veden vaihtuvuuteen. Tulosten perusteella erityisesti Irjalansalmen avaaminen parantaisi Kirkkojärven veden vaihtuvuutta ja voisi mahdollisesti vaikuttaa matalien alueiden sisäisen kuormituksen määrään pitkällä aikavälillä.

Mustionjoen pääuoman Junkarsborgin alueen tulvasuojelu ja virtavesikunnostushankkeen toteuttamiseksi laadittiin lupaviranomaiselle vesilupahakemus ja samalla tehtiin selvitys toimien vaikutuksista arkeologisiin ja museoarvoihin kajoamislupaa varten.

Hiidenvedellä jatkettiin myös itäisten matalien altaiden vedenlaatuselvityksiä, sekä hauen poikaskartoituksia.

Valuma-alueen ja maatalouden vesiensuojelun edistämiseksi laadittiin useita kosteikkosuunnitelmia, joiden toteuttamista myös edistettiin.

Kuva 17. Santeri Ronkainen kartoittamassa hauenpoikasia Hiidenvedellä toukokuussa 2025. (LUVY / Maj Rasilainen)

Järvikunnostukset

Lohjan Lehmijärven Koikkalanlahdella toteutettiin umpeenkasvaneen yhteisrannan niitto sekä kalojen lisääntymisalueiden ja lintujen elinalueiden parantamiseen tähtäävä mosaiikkiniitto.

Hiidenvedellä innovoitiin uusia keinoja puhdistaa järven pintavettä kosteikkokasvillisuuden avulla ja vähentää sinilevän aiheuttamaa haittaa ranta-alueiden virkistyskäytölle.

Vedenlaadun seuranta

Karjaanjoen vesistöalueella toteutettiin kolme eri yhteistarkkailua, joiden tarkkailusta yhdistys vastaa: Hiidenveden alueen, Lohjanjärven alueen sekä Mustionjoen, Pohjanpitäjänlahden ja Tammisaaren merialueen yhteistarkkailut. Hiidenvedellä yhteistarkkailua täydennettiin osana kunnostustoimintaa lisänäytteenotoilla.

Hiidenvedellä toteutettiin vedenlaatukartoituksia itäisillä altailla kahdeksan kertaa heinäkuussa, joiden perusteella laadittiin mm. veden sameudesta kartat. Yhdistyksellä on useita jatkuvatoimisia vedenlaadun mittauslaitteita, joiden avulla pystytään seuraamaan virtavesien vedenlaatua tuottaen tietoa VEMALA-mallin tarkentamiseksi. Jatkuvat toimiset vedenlaatumittarit mahdollistavat myös tarkan kunnostustoimenpiteiden työnaikaisen ja toisaalta vaikutusten seurannan.

Virtavesikunnostukset

Virtavesielinympäristöjen osalta vuosi 2025 oli kiireinen. Vuoden aikana purettiin vaellusesteitä useista puroista, joista suurimpana hankkeena toteutettiin Karstujoen Koskenkorvan myllypadon purkaminen ja yhteensovitettiin työt Joenpellontien siltaurakan kanssa. Myllypadon purkaminen ja virtavesikunnostus palautti vaellusyhteyden Karstunjokeen mahdollistaen joen taimenkannan elvyttämisen ja paluun. Karstunjoen lisäksi vaellusesteitä poistettiin useista pienemmistä puroista siten, että vuoden aikana vapautettiin virtavesiuomaa yli 16 kilometriä. Vaellusesteiden poistojen lisäksi kunnostettiin itse uomaa kivi- ja puuaineksella ja monimuotoistamalla virtausolosuhteita. Kunnostusalueiden pituus oli yhteensä lähes kaksi kilometriä.

Kuva 18. Karstunjoki ennen ja jälkeen kunnostuksen. (Ennen-kuva: Sweco / Juuso Kallioinen, jälkeen-kuva: LUVY / Paavo Ojanen)

Mustionjoen pääuomassa edistettiin Peltokosken ja Mustionkosken kalatiesuunnitelmia, ja Junkarsborgin virtapaikan ja Mustionjoen tulvasuojelun edistämiseksi suunnitellusta hankkeesta valmisteltiin vesilupahakemus.

Karjaanjoen taimenkannan elvyttämistä edistettiin merkittäväillä mäti- ja poikasistutuksilla sekä emokalaistutuksilla. Sähkökoekalastukset osoittivat taimenen poikastiheyksien kehittyneen positiivisesti monissa kunnostetuissa puroissa, joskin alueellinen vaihtelu oli suurta.

Vuoden 2025 tulokset osoittavat, että pitkäjänteinen työ vaellusesteiden poistamiseksi, elinympäristöjen kunnostamiseksi ja taimenkannan vahvistamiseksi tuottaa selkeää ja mitattavaa edistystä.

Valuma-aluekunnostukset

Hiidenveden alueella toteutettiin Irjalan haukikosteikko, Huovanojan alaosan kosteikko sekä Vierelä II -kosteikko. Vesistöystävällisiä valuma-alueen käyttömuotoja edistettiin erityisesti viestinnän ja neuvonnan keinoin mm. jakamalla puutarhaneuvontaa tapahtumissa sekä tuottamalla materiaalia. Kevään ja kesän aikana järjestettiin Mökkeilijän vesiensuojelu -kampanja sosiaalisessa mediassa. Karjaanjoen vesistöalueella valuma-aluekunnostuksia jatkettiin etsimällä potentiaalisia kosteikkokohteita ja kontaktoimalla maanomistajia.

Maataloustoimet

Maatalouden vesiensuojelutoimia edistettiin erityisesti viestinnän ja neuvonnan keinoin. Maatalouden vesiensuojelumateriaalia koottiin Vesientila-sivustolle sekä aiheesta jaettiin tietoa sosiaalisen median kanavissa. Lisäksi järjestettiin pellonpiennartilaisuus kesällä 2025.

Hulevesien hallinta

Hulevesien hallinnan toimintamallin rakentaminen viimeisteltiin vuoden 2025 aikana Vihdissä ja Lohjalla. Raaseporin kaupungin RaaseHule-hankkeen kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä.

Haja-asutuksen jätevesineuvonta

Haja-asutuksen jätevesineuvontaa annettiin sähköpostitse ja puhelimitse.

Muut toimenpiteet

Lohikalakantojen palauttamisen edistämiseksi ylläpidettiin Karjaanjoen vesistön taimenen emokalakantaa sekä toteutettiin tuki- ja palautusistutuksia koko vesistöalueelle.

Mustionjoella inventoitiin Äminneforsin raakkuesiintymä, sekä seurattiin laitoksessa alkunsa saaneita ja jokeen palautettujen poikasraakkujen kasvua. Lisäksi selvitettiin valikoiduissa kohteissa olosuhteiden soveltuvuutta raakulle ja aloitettiin selvitystyö uuden raakun elvytysalueen perustamiseksi Karjaanjoen latvoille.

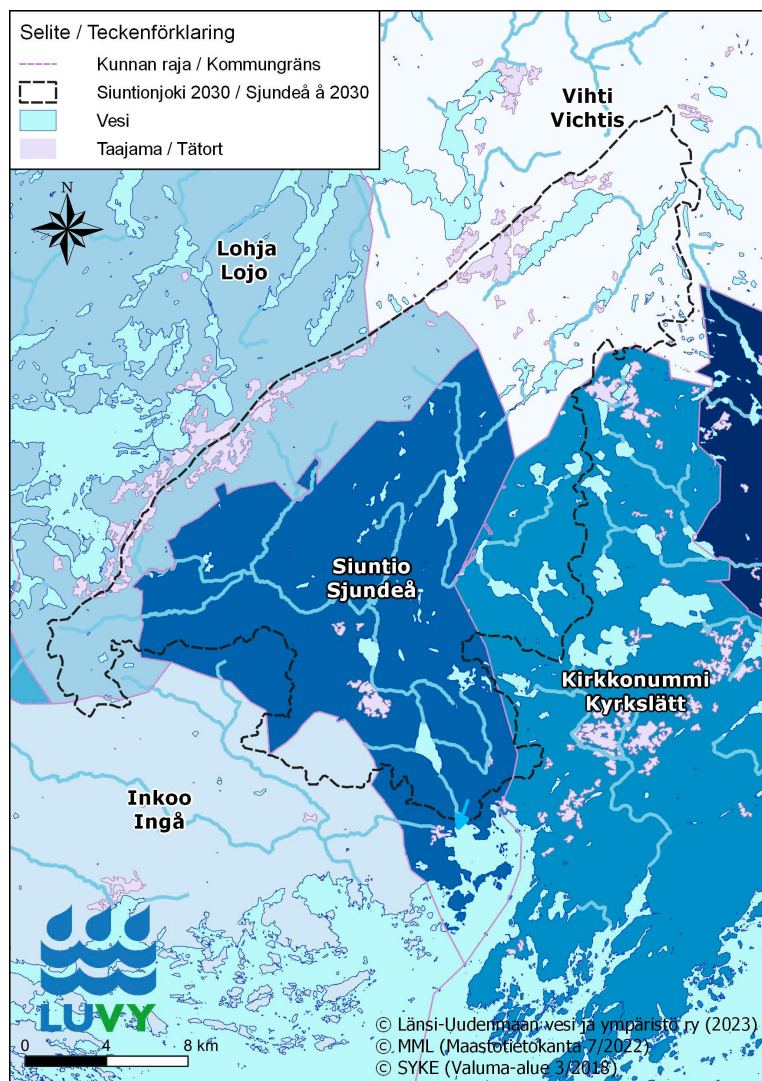
Vuoden 2025 lopulla haettiin avustusrahoituksia kunnostustoimenpiteiden jatkamiseen Karjaanjoen alueella.

Kuva 19. Raakkuinventointia Mustionjoella syyskuussa 2025. (Vasen: LUVY / Raisa Autio, oikea: Alleco Oy / Juha Syväranta)

Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki 2030 -vesistövisio

Vuonna 2019 alkaneen Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki -vesistövision toimenpiteitä jatkettiin vuonna 2025 jatkosuunnitelmien, jotka kattavat vuodet 2025–2030, mukaisesti. Visiossa tavoitteena on parantaa valuma-alueen joki- ja järvesien ekologista tilaa ja jatkaa pitkäjänteistä kunnostustyötä sekä parantaa taimenen elinolosuhteita vesistössä. Vision tavoitteita toteutettiin vuoden 2025 aikana mm. HOITOKALA II-, LUUVIRTA-, RANTAKALA- ja VALLU-hankkeissa. Yhdistys osoittaa vision omarahoitusta jäsenmaksuvaroista.

Kuva 20. Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki 2030 -vesistövisioalue kartalla.

Selvitykset ja suunnitelmat

Vuoden 2025 aikana Enäjärvellä toteutettiin petokalojen ravinnonkäyttötutkimus. Lisäksi aloitettiin yhteistyönä Helsingin yliopiston kanssa tehtävä sedimenttitutkimus, jossa tehtiin kaksi näytteenottokierrosta kymmenellä Siuntionjoen järvellä. Tutkimus jatkuu vuodelle 2026.

Järvikunnostukset

Enäjärvellä siirryttiin ylläpitohoitokalastukseen, joka toteutettiin syysnuottauksella. Yhteensä nuottapäiviä kertyi Enäjärvellä 40. Tehokalastustoimenpiteitä jatkettiin Poikkipuoliaisella syysnuottauksin. Vuoden 2025 syksy oli lämmin ja sateinen, joka vaikutti kalojen parveutumiseen sekä syysnuottaukseen.

Vedenlaadun seuranta

Enärvestä Poikkipuoliaiseen laskevassa Hulttilanjoessa jatkettiin jatkuvatoimisilla mittalaitteilla vedenlaadun seuranta. Ylemmästä laitteesta saatiin tietoa Enäjärvestä poistuvan veden laadusta (erityisesti levämäärää heijastava a-klorofyllipitoisuus) ja alemmasta lisäksi Hulttilanjoen lähivaluma-alueen kuormasta. Jatkuvatoimisilla mittalaitteilla jatkettiin myös Risupakanjoen vesiensuojelurakenteiden ketjun toimivuutta ketjun ylä- ja alapuolelta. Enäjärven, Poikkipuoliaisen, Tervalammen ja Huhmarjärven vedenlaatua ja eläinplanktonin määrää sekä kokoa seurattiin kevätkesän–syksyn aikana otetuista näytteistä ravintoketjukunnostuksen vaikuttavuuden seuraamiseksi. Lisäksi Palojärvellä suoritettiin vedenlaadun seurantaan osana järvelle tehtävää kunnostussuunnitelmaa.

Virtavesikunnostukset

Virtavesien osalta edistettiin Rudbäckenin vaellusteiden poistamista.

Valuma-aluekunnostukset

Siuntionjoen valuma-alueella edistettiin Enäjärven Nissolan ja Kotkanniemen sekä Kirkkonummen Alhonsuon kosteikkokohteiden suunnitelmia ja luvitusta.

Maataloustoimet

Maatalouden vesiensuojelutoimia edistettiin erityisesti viestinnän ja neuvonnan keinoin. Maatalouden vesiensuojelumateriaalin koottiin Vesientila-sivustolle sekä aiheesta jaettiin tietoa sosiaalisen median kanavissa.

Hulevesien hallinta

Hulevesien hallinnan toimintamallin rakentaminen viimeisteltiin vuoden 2025 aikana Vihdissä, Siuntiossa ja Lohjalla.

Haja-asutuksen jätevesineuvonta

Haja-asutuksen jätevesineuvontaa annettiin sähköpostitse ja puhelimitse.

Muut toimenpiteet

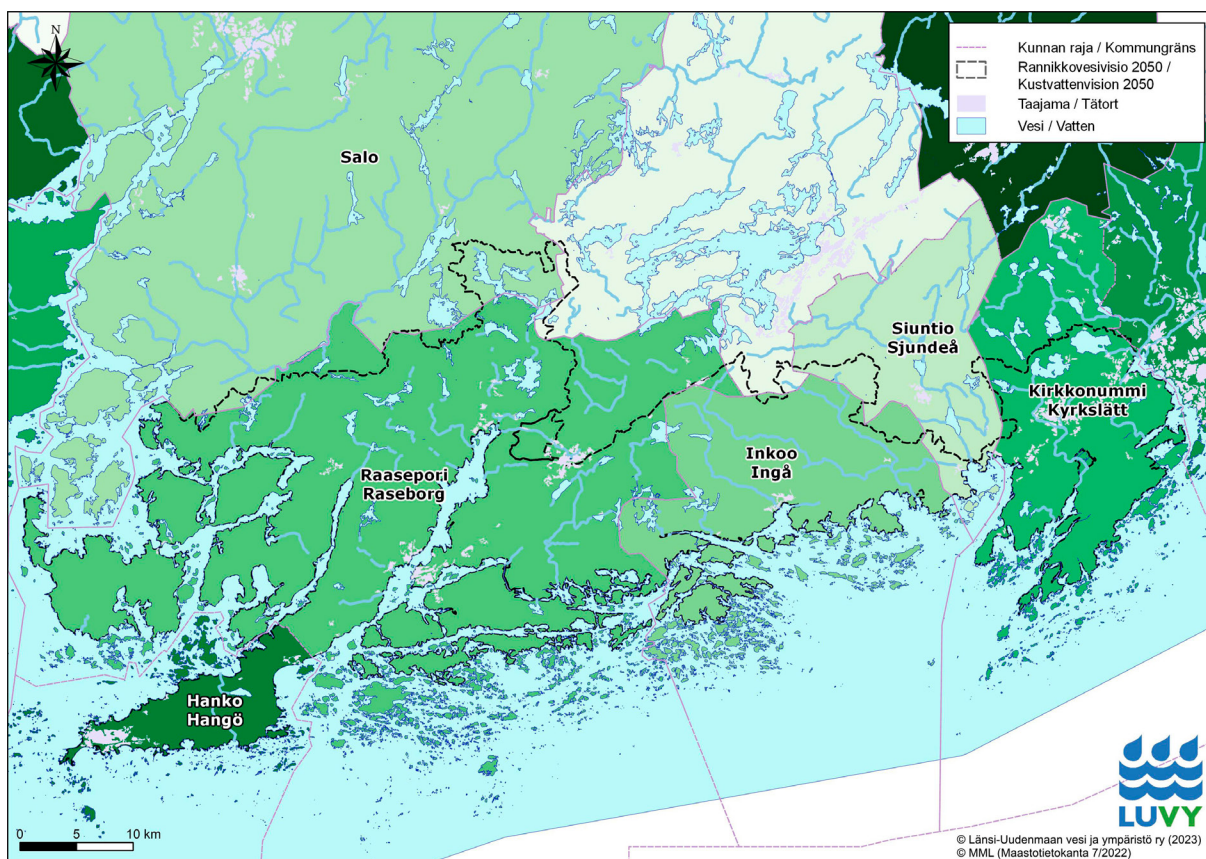
Visio oli esillä erilaisissa avoimissa yleisötilaisuuksissa. Lisäksi vierailtiin oppilaitoksissa sekä järjestettiin sidosryhmien kanssa tapahtumia.

Kuva 21. Särkikalasta särvintä -kokkausilta keräsi tuvan täydeltä osallistujia Nummelaan joulukuussa 2025.

6.4 Rannikovesivisio 2050

Rannikovesivisio 2050 on Länsi-Uudenmaan rannikovesikunnostuksen tiekartta. Kunnostustyö on aloitettu Kirkkonummen, Siuntion ja Raaseporin kuntien valitsemilla pilottialueilla kuusivuotisella yhteistyösopimuksella vuosille 2023–2028. Pilottialueilta kunnostustyötä on tarkoitus myöhemmin laajentaa muualle rannikkoalueellamme. Rannikovesityön tavoitteena on parantaa rannikovesien ja samalla myös koko Itämeren tilaa. Tarve kunnostustyölle kumpuaa tilanteesta, missä rannikkovetemme on luokiteltu tyydyttävään tai välttävään ekologiseen tilaan. Vision tavoitteita toteutettiin vuoden 2025 aikana eri hankkeissa kuten esim. VALUME 2-, Mustijoki-, VALLU- ja WSSP Central Baltic -hankkeissa.

Kuva 22. Rannikovesivision 2050 visioalue kartalla.

Selvitykset ja suunnitelmat

Kirkkonummen Tavastfjärdenille laskevan Estbyån valuma-alueelle Jolkbyån haaran vesienhallinnan kartoitus kohdekortteineen julkaistiin. Lisäksi tehtiin osavaluma-alueiden esiselvitys Mustijoelle, joka laskee Suomenlahteen Porvoon Kilpilahdessa. Gennarbyvikenin kunnostussuunnitelma valmistui.

Vedenlaadun seuranta

Dragsviksfjärdenin valuma-alueella sijaitsevassa Horsbäckin kosteikossa tehtiin vedenlaadun seuranta. Gennarbyvikenin kunnostussuunnitelmaa varten otettiin vedenlaatunäytteitä.

Valuma-aluekunnostukset

Vuoden 2025 aikana valmistui Raaseporin Storängsbäckenillä uudet vesiensuojelurakenteet – metsäkosteikko, laajennettu viivytyksallas ja kaksitasouoma. Lisäksi Raaseporin Dragsviksfjärdenin pohjoisosalla sijaitsevalle

kohteelle aloitettiin kosteikkosuunnittelu. Kirkkonummen alueella jatkettiin maanomistajakontakteja mm. Hemträsketin alapuolella, Estbyån sekä Jolkybyån alueella. Hemträsketin alapuoliselle kohdealueelle tilattiin kaksi suunnitelmaa vesiensuojelurakenteesta.

Maataloustoimet

Kirkkonummen, Siuntion ja Raaseporin alueella jatkettiin maataloustoimijoiden neuvontaa osallistamalla tapahtumiin ja pitämällä yhteyttä maataloustahoihin. Neuvontatyötä tehtiin myös aktiivisen viestinnän kautta. Lisäksi järjestettiin pellonpiennartilaisuuksia.

Hulevesien hallinta

Hulevesien hallinnan toimintamalli viimeisteltiin vuonna 2025 Raaseporin kaupungin RaaseHule-hankkeen kanssa yhteistyössä.

Haja-asutuksen jätevesineuvonta

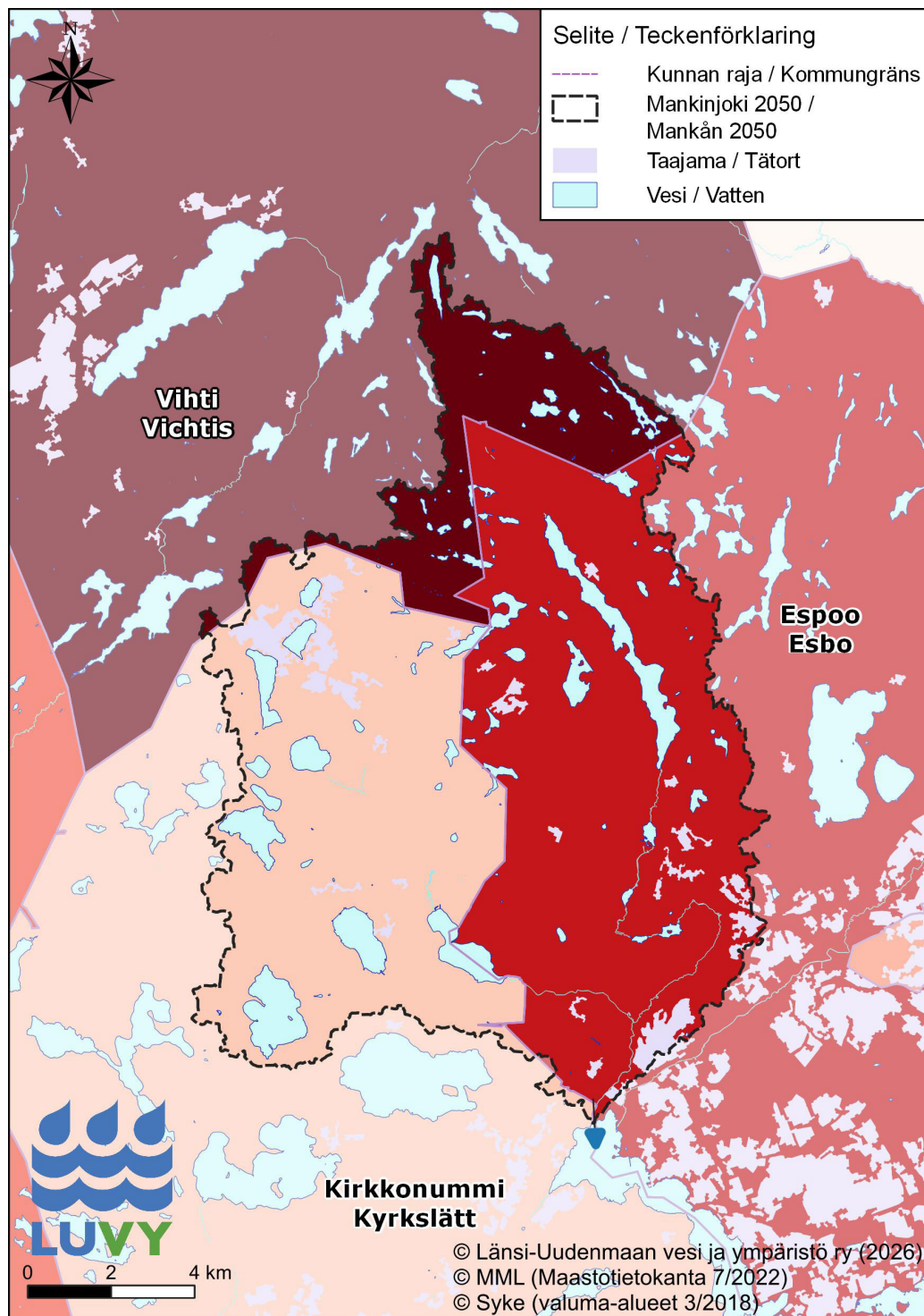
Haja-asutuksen jätevesineuvontaa annettiin sähköpostitse ja puhelimitse.

Kuva 23. Kynnarbäckenin kaksitasosuoma toukokuussa 2025. (LUVY / Paavo Ojanen)

6.5 Mankinjoen valuma-alue

Mankinjoen valuma-alueen kunnostus on aloitettu vuonna 2018 latvavesillä Veikkolan alueella. Veikkolan vesistö-kunnostus -hankkeiden tavoitteena on määrätietoinen ja pitkäaikainen kunnostustyö Pohjois-Kirkkonummen Veikkolan alueen vesistöjen veden laadun ja ekologisen tilan parantamiseksi. Vuonna 2025 jatkettiin Perälänjärven, Lamminjärven ja Kaljärven kunnostus- ja hoitosuunnitelman mukaista vesistökunnostusta, jolla tähdätään järvien ekologisen ja kemiallisen tilan parantamiseen hyvään luokkaan. Mankinjoki 2050 -visiota valmisteltiin yhteistyössä valuma-alueen kuntien kanssa ja visio hyväksyttiin loppuvuodesta 2025.

Kuva 24. Mankinjoen visioalue kartalla.

Järvikunnostukset

Kaljärvellä jatkettiin hoitokalastusta.

Vedenlaadun seuranta

Kaljärvellä, Lamminjärvellä sekä Perälänjärvellä jatkettiin vedenlaadun seurantaa kolme kertaa vuodessa. Lisäksi Kaljärvellä toteutettiin eläinplanktonseurantaa.

Maatalous- ja valuma-alueet

Kaljärveen Nedergårdin kosteikkokohde rakennettiin alkuvuodesta 2025. Lisäksi tehtiin Kivisojan valuma-alueen kartoitus, jossa selvitettiin potentiaalisia vesienhallintakohteita.

Haja-asutuksen jätevesineuvonta

Haja-asutuksen jätevesineuvontaa annettiin sähköpostitse ja puhelimitse.

Muut toimenpiteet

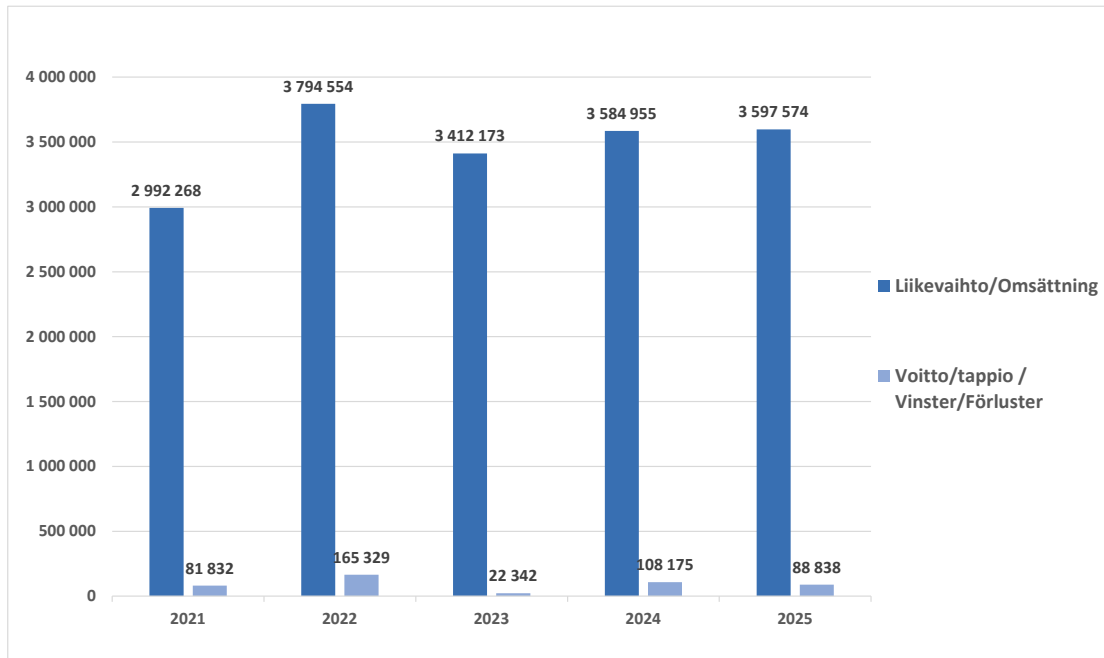
Sosiaalisessa mediassa järjestettiin Kesämökkeilijän vesiensuojelu -kampanja hankeyhteistyössä, jota varten ostopalveluna tilattiin viisi teemakuvaa. Veikkolan vesistökuunnostuksen perinteinen yleisötilaisuus järjestettiin kesäkuussa. Osana Mankinjoen visiotyötä järjestettiin sidosryhmätilaisuus paikallisille yhdistyksille sekä toteutettiin yleisökysely.

Kuva 25. Kaljärvi ja Nedergårdin kosteikko elokuussa 2025. (LUVY / Jussi Vesterinen)

7 Talous

LUVVYn taloudellinen tulos vuodelta 2025 oli voitollinen. Yhdistyksen liikevaihto oli vuonna 2025 ilman jäsenmaksutuloja 3 597 574,41 €. Edelliseen vuoteen verrattuna liikevaihto kasvoi noin 0,4 %. Lakisääteisten poistojen ja verojen jälkeen yhdistyksen tulos oli 88 837,58 €, mikä on samalla tilikauden ylijäämä.

Kuva 26. Yhdistyksen liikevaihdon ja tuloksen kehitys vuosina 2021–2025.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

PL 51, 08101 Lohja

Puh. 019 323 623

vesi.ymparisto@luvy.fi

www.luvy.fi

ISBN 978-952-250-316-9

ISSN 1798-2677